

Uchwała Nr XXI/161/2020
Rady Gminy Lichnowy
z dnia 29 grudnia 2020 r.

w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 713 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 2050 ze zm.) Rada Gminy Lichnowy uchwala co następuje:

§ 1

Ustala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Lichnowy na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lichnowy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązuje Radę Gminy do uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

Przy jego opracowaniu kierowano się w głównej mierze potrzebą dokładnego zdiagnozowania skali zjawiska narkomanii na terenie gminy oraz wypracowania metod profilaktyki antynarkotykowej. Jego realizacja, podobnie jak w roku ubiegłym, opierać się będzie głównie o struktury organizacyjne oświaty przy współdziałaniu z Policją.

W związku z powyższym wnosi się o podjęcie stosownej uchwały.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest dokumentem wyznaczającym cele oraz działania ukierunkowane na zmniejszenie problemów społecznych i zdrowotnych wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych terenie gminy Lichnowy.

Niniejszy dokument stanowi integralną kontynuację i rozwinięcie działań prowadzonych w latach ubiegłych i stanowi integralną część Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Lichnowy na lata 2014-2020 oraz wpisuje się w cele i założenia polityki rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Lichnowy.

Kierunki działań zawarte w programie uwzględniają cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Do zadań własnych gminy, zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii należy prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Zadania te są realizowane w ramach corocznie uchwalanych gminnych programów przeciwdziałania narkomanii.

Diagnoza zjawisk narkomanii

Narkomania definiowana jest jako „stałe lub okresowe przyjmowanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie”. Jest to problem wieloaspektowy, gdyż obejmuje opiekę zdrowotną, pomoc społeczną, oświatę, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, służby celne oraz środki masowego przekazu.

Grupami szczególnie narażonymi na używanie substancji psychoaktywnych (środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych) są głównie dzieci i młodzież pozostający bez opieki rodzicielskiej, niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby z zaburzeniami zachowań oraz zaburzeniami koncentracji uwagi. Najbardziej popularnym narkotykiem wśród młodzieży szkół jest marihuana oraz środki zastępcze „dopalacze”. Używanie narkotyków jest zjawiskiem złożonym, niejednorodnym i dynamicznym. Na przestrzeni czasu pojawiają się nowe trendy i zjawiska w obszarze narkomanii. Waga problemów wynikających ze zjawiska narkomanii jest znacząca zarówno w kontekście skutków zdrowotnych jak i społecznych. Problemy spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych prowadzą do problemów

zdrowotnych jednostki, skrócenia długości życia osób uzależnionych, zaburzeń rozwoju psychofizycznego, zaburzeń emocjonalnych i psychosomatycznych u dzieci i innych członków rodziny, a w konsekwencji do rozkładu życia rodzinnego. Bardzo istotną rolę w działaniach profilaktycznych stanowiło promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień, wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych oraz organizowanie konkursów wiedzy na temat narkomanii i jej skutków.

Jeżeli chodzi o dane gminne w odniesieniu do zażywania środków psychoaktywnych należy zwrócić uwagę na fakt, że problem zażywania dopalaczy i palenia marihuany istnieje wśród młodzieży naszej gminy. Dokładne dane przedstawia Społeczna diagnoza uczniów 2018 Lustró raport lokalny.

Działalność profilaktyczna

Na terenie gminy Lichnowy funkcjonują 3 Szkoły Podstawowe, do których uczęszcza 435 uczniów, łącznie z oddziałami przedszkolnymi i przedszkolem.

Działania wynikające z przeciwdziałania narkomanii w dużej mierze połączone są z działaniami zmierzającymi do przeciwdziałania alkoholizmowi.

Potrzeby szkół w dziedzinie profilaktyki uzależnień :

- systemowe realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz zajęć socjoterapeutycznych,
- zakup materiałów do realizacji programów w szkołach oraz zajęć socjoterapeutycznych zakup pomocy audiowizualnej tj. filmów o tematyce uzależnień i tematyce przemocy, zakup publikacji oraz książek o tematyce związanej z pracą z młodzieżą, uzależniami i profilaktyką.
- szkolenie rady pedagogicznej oraz członków GKRPA na temat środków uzależniających, w zakresie interwencji profilaktycznej w szkołach, w zakresie zagrożenia dopalaczami
- szkolenie rady pedagogicznej oraz członków GKRPA w zakresie współpracy z młodzieżą trudną
- szkolenie rodziców i nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem z zaburzeniami w zachowaniu

Założenia do programu przeciwdziałania narkomanii

Celem głównym programu prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii oraz ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i działania zapobiegawcze w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych.

Cele główne będą realizowane poprzez zapobieganie powstawaniu nowych problemów, zmniejszenie rozmiarów już istniejących oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Ponadto nastąpi promocja zdrowego stylu życia bez nałogów, racjonalna i efektywna profilaktyka problemowa.

Zadania przyjęte do realizacji w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii

1. Zwiększenie efektywności profilaktyki w szkołach
  - a) diagnoza problemu narkomanii wśród uczniów
  - b) przygotowanie i doskonalenie nauczycieli (i innych osób zaangażowanych) do prowadzenia działań profilaktycznych
  - c) profilaktyka antynarkotykowa poprzez rodzinę
  - d) ukazanie problemu narkomanii i jej negatywnych skutków
  - e) organizowanie czasu wolnego dzieci jako alternatywa wobec używania narkotyków
2. Prowadzenie stałego systemu informacji na temat problematyki narkomanii
3. Uczestnictwo w programach, akcjach i kampaniach profilaktycznych
4. Współdziałanie szkoły z GOPS w Lichnowach, policją, poradniami psychologiczno - pedagogicznymi, kuratorem sądowym, organizacjami zajmującymi się problemem narkomanii
5. Współpraca z innymi samorządami w zakresie realizacji programów przeciwdziałania narkomanii

Harmonogram

Szczegółowy wykaz zadań ujętych do realizacji w Gminnym programie przeciwdziałania narkomanii ujęty jest w poniższym harmonogramie. Harmonogram realizacji Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na rok 2021 ma charakter ramowy i może ulec zmianie w trakcie roku.

Harmonogram realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

L.p.	Zadania	Jednostka odpowiedzialna za realizację programu	Sposób realizacji	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
1.	zwiększenie efektywności profilaktyki w szkołach				
a)	diagnoza problemu narkomanii wśród uczniów	placówki oświatowe	przeprowadzenie ankiet i wywiadów wśród uczniów i rodziców	cyklicznie	opracowanie narzędzi diagnostycznych
b)	przygotowanie i doskonalenie nauczycieli (i innych osób zaangażowanych) do prowadzenia działań profilaktycznych	placówki oświatowe	dofinansowanie szkoleń, warsztatów	cyklicznie	rozumienie problemu narkomanii, nabywanie przez nauczycieli dodatkowych umiejętności rozpoznania problemu i udzielania pomocy, zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych
c)	profilaktyka antynarkotykowa poprzez rodzinę	placówki oświatowe (we współpracy z policją)	pogadanki z rodzicami, organizowanie spotkań z rodzicami na temat zagrożeń związanych z narkomania, otwarta dyskusja z dziećmi, rodzicami, ewentualnie indywidualne kontakty z rodzicami uczniów, którzy mogą mieć kontakt z narkotykami (pomoc pedagoga)	cyklicznie	ukazanie problematyki narkomanii i jej negatywnych skutków, zwiększenie wiedzy dzieci i rodziców na temat narkomanii
d)	ukazanie problemu narkomanii i jej negatywnych skutków	placówki oświatowe	prowadzenie lekcji, ścieżek edukacyjnych z uwzględnieniem profilaktyki narkomanii,	według ustalonego planu	zwiększenie świadomości uczniów co do negatywnych skutków

			wyświetlanie filmów edukacyjnych, zapraszanie na lekcje przedstawicieli organizacji i instytucji zajmujących się problemem narkomanii		narkomanii
e)	organizowanie czasu wolnego dzieci jako alternatywa wobec używania narkotyków	placówki oświatowe, świetlice szkolne	organizacja zajęć pozalekcyjnych (m. in. sportowych), działalność kół zainteresowań	praca ciągła	wypełnienie wolnego czasu, którego nadmiar jest często powodem sięgania po narkotyki
		placówki oświatowe we współpracy z GOKiS w Lichnowach	organizacja imprez i konkursów profilaktycznych (imprez sportowych, turniejów szkolnych, konkursów plastycznych wystawy prac plastycznych dla całej społeczności, konkursów wiedzy, literackich i recytatorskich itp.	według ustalonego planu	wypełnienie wolnego czasu, którego nadmiar jest często powodem sięgania po narkotyki
2.	prowadzenie stałego systemu informacji na temat problematyki narkomanii	placówki oświatowe, GOPS w Lichnowach, GOKiS w Lichnowach	udostępnianie i przekazywanie materiałów informacyjnych placówkom oświatowym oraz wśród mieszkańców gminy (broszury, plakaty, ulotki, filmy, publikacje, książki), wykorzystanie ofert programów profilaktyczno – wychowawczych uwzględniających inscenizację teatralną do przekazu treści profilaktycznych, organizowanie konferencji dotyczących wypracowania modelu	praca ciągła	zwiększenie wiedzy i pozyskiwanie bieżących informacji dotyczących problematyki narkomanii

			profilaktyki uzależnień w szkołach		
3.	uczestnictwo w programach, akcjach i kampaniach profilaktycznych	placówki oświatowe, GOKiS w Lichnowach	angażowanie się w wymienione formy działalności profilaktycznej	praca ciągła	wzrost świadomości społecznej
4.	współdziałanie szkoły z GOPS w Lichnowach, policją, poradniami psychologiczno - pedagogicznymi, kuratorem sądowym, organizacjami zajmującymi się problemem narkomanii	placówki oświatowe	spotkania z przedstawiciela policji z młodzieżą, pedagogami, spotkania z przedstawicielami organizacji zaangażowanych w problematykę narkomanii	według potrzeb	wzrost świadomości i wiedzy na temat narkomanii, uzyskanie w razie potrzeby fachowej pomocy, porady
5.	współpraca z innymi samorządami w zakresie realizacji programów przeciwdziałania narkomanii		wspólne przedsięwzięcia związane z problematyką narkomanii	według potrzeb	zwiększenie zakresu i efektywności podejmowanych wspólnie działań